

med Skiftesager, Konkursboer o. s. v. at gøre, og som kun i Formandens Forfald og ifølge særlig Konstitution dertil kan udføre Formands- og Dommerforretninger i de egentlige Retssager, altsaa være Formand blandt Dommerne. Det er dette, man nu foreslaar at hjælpe paa den Maade, at man vil gøre Næstformanden ikke blot til Næstformand, naar det drejer sig om Konkursboer og deslige, men gøre ham til virkelig Næstformand, der kommer til at arbejde ved Siden af Formanden i alle Sager. Følgen heraf vil altsaa blive, at alle Sø- og Handelsretssager — disse kunne jo deles i to Slags — paa samme Tid og samme Dag kunne procederes i begge Salene under Forsæde af en af Dommerne. Det er meget fortræffeligt.

Det næste, jeg kunde have at bemærke om Forslaget, vedrører den Ejendommelighed, at medens det Lovforslag, jeg nylig omtalte, om de kollegiale Retter, sigter til at skaffe Dommerne i Overretten en Lettelse, medfører det her foreliggende Lovforslag ligefrem, at det modsatte vil kunne blive Tilfældet. Nu udfører den Assessor i Overretten, som fungerer som Næstformand i Sø- og Handelsretten, sit Arbejde i Overretten som voterende Dommer der, men det skal han nu fritages for ifølge dette Lovforslag. Det er klart, at hvis man tager en Dommer bort her, faa de tilbageblivende Dommere saa meget mere Arbejde. Det er en pudsig Anomali, at man paa et Lovforslag hjælper Dommerne til større Frihed, paa det andet gør det modsatte; men det kan jo ikke være anderledes. Jeg anser det for ganske nødvendigt, at der udnævnes en Næstformand.

Saa vil den højtærede Minister kunne sige: Ja, men Lovforslaget gaar ikke blot ud paa, at man kan tage denne Næstformand fra Hof- og Stadsretten, men man kan ogsaa tage ham fra Kriminal- og Politiretten, og man kan ogsaa tage en Assessor fra Viborg Overret og fritage ham der, medens han fungerer som Næstformand for Sø- og Handelsretten. Ja, det kan man jo meget godt gøre, og i det hele taget vil jeg sige, at da dette Lovforslag kun er bestemt til at gælde en vis Tid, skal jeg ikke opholde mig videre ved dette Punkt. Kun maa jeg maaske have Lov til at sige lige overfor den højtærede Minister, at jeg er ikke meget glad ved, at han anvender et Udtryk, som hedder „forretningskyndige“ Medlemmer i Stedet for „handels- og søkyndige“. Jeg ved nok, at det ser ikke saa godt ud i Lovforslaget at blive ved at bruge det samme Udtryk „handels-

og søkyndige“, og saa kunde det jo være rart at skifte med et andet Ord; men „forretningskyndig“ synes mig ikke at være et heldigt Ord, thi selve Dommeren maa jo ogsaa være forretningskyndig. Der kan ikke være Tvivl om, at ogsaa Dommerne bør være forretningskyndige. Skulde der altsaa bruges et andet Udtryk, maa man hellere bruge Ordet „fagkyndige“; thi Handel og Søfart ere begge Fag, og de Folk, som ere inde deri, ere fagkyndige. Det er blot en Bemærkning, som jeg lige vilde nævne.

Saa er der en Paragraf, til hvilken jeg ønsker at knytte et Par Bemærkninger, det er § 4. Det er en i høj Grad paa-krævet Paragraf. Det er en Paragraf, som indeholder en Bestemmelse om, at Syns- og Skønsmand, der udnævnes af Sø- og Handelsretten, naar Forretningen har krævet særlig Møje eller særlig Tidsanvendelse eller særlig Fagkundskab, kunne kræve større Betaling end den, de skulle have efter det gældende Sportelreglement, og at den Betaling, de skulle have, skal fastsættes af Retten. Det er noget, man i høj Grad trænger til, thi ærede Medlemmer ville sikkert forhavses, naar jeg fortæller dem, hvorledes Forholdet er. Forholdet er nemlig det, at de mest sagkyndige Mænd, man har her i Landet i et hvilket som helst Fag, f. Eks. Professorer ved Polyteknisk Læreanstalt, som meget ofte udmeldes til at bedømme Maskiner, alt i alt kunne faa 2 Kr. 25 Øre for et Arbejde paa 8 Timer. Det er foreskrevet ved Lov; Loven siger, at det er Taksten for Anvendelse af saadan Sagkundskab. Men det er noget, man ikke kan byde Folk nu om Stunder, men det er ogsaa en Bestemmelse, der skriver sig fra 1814, og da fik man noget mere end nu til Dags for 2 Kr. 25 Øre. Det er højst mærkeligt, hvad der derefter saa kan ske: Skønsmændene indgive deres Regning og sige, at de ikke kunne gøre det for mindre end 50 Kr. f. Eks., og saa faa de 50 Kr.; det maa man betale dem. Man kan ikke forlange, at udmærket dygtige Folk skulle gøre saadant Arbejde meget billigt. Men der kan derved fremkomme Vanskeligheder. Det er jo Sagføreren, som i Regelen maa besørge det hele, og til ham henvende Skønsmændene sig med Regning, han skal skønne over Kravet paa sin Mandants Vegne, og naar han saa kommer til Mandanten, rynker denne paa Næsen og synes, at det er ikke saa rart. Det er allerede en vanskelig Stilling for Sagføreren. Men allerværst er Forholdet